

Szanowni Państwo,

spotykamy się dziś na uroczystości wieńczącej drugą edycję Konkursu o Nagrodę im. Pierwszego Rektora Uniwersytetu Łódzkiego Profesora Tadeusza Kotarbińskiego. Nagrodę tę Władze naszej Uczelni ustanowiły na zakończenie obchodów naszego siedemdziesięciolecia. Chcieliśmy, by każdego roku ten niedzielny listopadowy wieczór był wielkim świętem polskiej nauki, świętem polskiej humanistyki i świętem całej naszej uniwersyteckiej wspólnoty. Proszę pozwolić, że wyrażę podziękowanie Panu Profesorowi Włodzimierzowi Nykielowi, byłemu Rektorowi Uniwersytetu i jednocześnie ustępującemu przewodniczącemu Kapituły, za jej ustanowienie i poprowadzenie obydwu edycji konkursu.

W tym roku na konkurs zgłoszono 44 prace z szeroko rozumianej dziedziny nauk humanistycznych, społecznych i z zakresu nauk o sztuce. Wszystkie one reprezentują – zdaniem Kapituły – bardzo wysoki poziom merytoryczny, są owocem znaczących i pogłębionych badań naukowych, cechują się wysokimi walorami formalnymi i znakomitą postacią edytorską. Zgłaszającymi byli rektorzy, dziekani wydziałów humanistycznych, dyrektorzy instytutów i wydawnictw największych polskich uczelni. Jest to dla nas dowód, że Nagroda zyskała swoje miejsce i cieszy się uznaniem w świecie akademickim. Jest to też dowód na to, że była potrzebna, a jej ustanowienie było decyzją trafną. Utwierdza to nas w przekonaniu o konieczności kontynuowania konkursu w kolejnych latach.

Walory zgłoszonych prac są źródłem naszej wielkiej satysfakcji, ale dla Kapituły stanowiły niemałe wyzwanie. Regulamin konkursu wymusza bowiem wybór najlepszych prac, spośród bardzo dobrych i dobrych i

rezygnację z promowania części z nich, gdyż liczba nominacji jest stała. Dokonanie wyboru dzieł nominowanych, które już znamy i wyboru pracy nagrodzonej, której jeszcze nie znamy, wymagało od członków Kapituły wysiłku i dużego namysłu. Wybór laureata jest wynikiem poważnej naukowej dyskusji i trudnego uzgadniania stanowisk. Miałem zaszczyt w dyskusji tej uczestniczyć. Chcę zatem gorąco podziękować Paniom i Panom Profesorom, którzy z wielkim zaangażowaniem i poświęceniem niezwykle rzetelnie wypełnili swój obowiązek członków Kapituły.

Szanowni Państwo,

prorowadzenie badań naukowych to podstawowy cel akademii. Obserwacja otaczającego świata, przenikanie jego tajemnic, docieranie do prawdy o regułach rządzących jego losami i stawianie pytań o sprawy najważniejsze, to zasadnicze zadania i zasady w pracy uczonego. Tym powinien się kierować, to powinno mu przyświecać, w przeciwnym razie zamienia się on w rzekomego nauczyciela, który powtarza jedynie cudze prawdy, tracąc w ten sposób osobistą wiarygodność i autorytet wobec kolejnych pokoleń swych uczniów. Akademicka rzetelność wymaga od nas, tych, którzy chcą żyć życiem uniwersytetu, dokładania najwyższej staranności w codziennej pracy badawczej, odrzucania pokusy przeciętności i poprzestawania na zadowoleniu z pozornego jedynie uznania środowiska. Wszyscy potrzebujemy konfrontacji efektów naszej pracy z dziełami innych, potrzebujemy obiektywnej recenzji i życzliwej krytyki. I taki właśnie owoc naszych działań: dzieło prawdziwe, rzetelne, znaczące, będące rezultatem poważnego wysiłku pozwoli nam przyjąć, że spełniamy swoje zadanie, że zasługujemy na swoje zaszczytne miejsce w społeczeństwie.

Treść i kształt zgłoszonych na konkurs, a przede wszystkim - nominowanych prac, dowodzi bezsprzecznie, że w polskiej nauce powstają dzieła wybitne, dzieła o nieprzeciętnych walorach naukowych, dzieła zasługujące na najwyższe uznanie. Te prace potwierdzają, nie zawsze i wszędzie uznawane przeświadczenie, że polska humanistyka ma się bardzo dobrze w obliczu przemian cywilizacyjnych i wyzwań współczesnego świata, że nie musi się odradzać, jak niektórzy twierdzą, nie ma prawa mieć kompleksów, a młody wiek nominowanych napawać musi nadzieją, że ma przed sobą wielką przyszłość.

Jest dla mnie jako Rektora Uniwersytetu Łódzkiego - i sądzę, że wyrażam tu opinię całej uniwersyteckiej społeczności - wielkim zaszczytem i radością, że te wybitne dzieła mogą być nagrodzone nagrodą, która przywołuje postać naszego pierwszego rektora, wielkiego uczonego i wybitnego humanisty, tego, który jako pierwszy w słowach właściwych dla filozofa, w słowach prostych, ale jednocześnie głębokich i ważkich, uczył reguł skutecznego działania. Skutecznego w najlepszym znaczeniu tego słowa. Działania, które prowadzi do pożądaných rezultatów. Który uczył nas dobrej roboty.

Dziękuję wszystkim autorom za nadesłanie publikacji na konkurs. Gratuluje serdecznie nominowanym i gorąco życzę Państwu dalszych sukcesów w pracy naukowej i promocji osiągnięć humanistyki polskiej.

Pragnę też podziękować sponsorowi Panu Jerzemu Czubakowi, członkowi globalnego Zarządu f-my AMCOR za finansowe wsparcie dzisiejszej uroczystości.